

KINNITATUD
direktori 24.03.2026
käskkirjaga 1-1/26/6

UURIMISTÖÖ KOOSTAMISE JUHEND

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	3
2. UURIMISTÖÖ	4
3. PRAKTILINE TÖÖ	8
4. UURIMISTÖÖ JA PRAKTILISE TÖÖ TEOSTAMISE ETAPID	11
4.1. Teema valik	11
4.2. Juhendaja leidmine ja töö eesmärgi püstitus	12
4.3. Materjali otsimine ja refereerimine	12
4.4. Tehisintellekti kasutamine uurimistööde koostamisel	12
4.5. Töö kava ja kalenderplaani koostamine	13
4.6. Teooria osa kirjutamine	14
4.7. Uurimus	14
4.8. Töö viimistlemine ja vormistamine	14
4.8. Töö esitamine kaitsmiseks	14
5. JUHENDAMINE	15
5.1. Juhendaja ülesanded	15
5.2. Õpilase ülesanded	15
6. UURIMISTÖÖDE ESITAMINE, KAITSMINE JA HINDAMINE	17
6.1. Uurimistööde esitamine	17
5.1. Uurimistööde kaitsmine	17
5.2. Uurimistööde ja praktiliste tööde hindamine	18
LISAD	19
Lisa 1. Avalduse vorm uurimistöö teema ja juhendaja valiku kohta	19
Lisa 2. Avalduse vorm praktilise töö teema ja juhendaja valiku kohta	20
Lisa 3. Uurimistöö juhendaja hinnang ja hindamismudel	21
Lisa 4. Uurimistöö retsensioon ja hindamismudel	23
Lisa 5. Uurimistöö kaitsmise hindamismudel	26
Lisa 6. Praktilise töö juhendaja hinnang ning hindamismudel	28
Lisa 7. Praktilise töö retsensendi hinnang ning hindamismudel	30
Lisa 8. Praktilise töö kaitsmise hindamismudel	33
Lisa 9. Annotatsioon	35
Lisa 10. Annotation	36
Lisa 11. Juhised annotatsiooni täitmiseks	37
Lisa 12. Autorideklaratsiooni näidis	38

1. ÜLDSÄTTED

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 31 lõige 6 järgi tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks vähemalt rahuldavalt sooritada õpilasuurimus ehk uurimistöö või praktiline töö (Riigi Teataja, 11. juuli 20213). Uurimistöö ettevalmistamise ja hindamise parandatud ja täiendatud kord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega nr 18 (Riigi Teataja, 23. veebruar 2023).

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine.

- Uurimis- ja praktilisi töid juhendavad kõik Kullamaa Keskkooli õpetajad eesotsas õpilasuurimuse aine õpetajaga. Tööl võib lisaks olla ka kooliväline kaasjuhendaja.
- Ühel õppeaastal juhendab üks õpetaja soovitavalt mitte üle kahe töö.
- Uurimis- ja praktilisi töid retsenseerivad üldjuhul kooli õpetajad.
- Töö läbiviimise toetamiseks läbivad õpilased gümnaasiumis kaks kursust aines uurimistöö alused.
- Õpilane valib 10. klassis juhendaja(d), sõnastab koostöös juhendaja(te)ga töö pealkirja ja esitab avalduse teema kinnitamiseks õpilasuurimuse aine õpetajale.
- Õpilasuurimus või praktiline töö kaitstakse üldjuhul 11. klassis õppeaasta viimase perioodi jooksul.
- Õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamise ajakava kinnitatakse õppeaasta alguses direktori käskkirjaga.
- Uurimistööd hinnatakse viiepallisüsteemis. Uurimistöö või praktilise töö hinne kujuneb juhendaja, retsensendi ja kaitsmiskomisjoni antud punktide põhjal lähtuvalt hindamisjuhendist.

2. UURIMISTÖÖ

Uurimistö ehk õpilasuurimus on õpilase poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Uurimistöös õpilane põhjendab probleemi valikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning annotatsiooni eesti ja inglise keeles. Õpilase uurimistö on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.

Metoodiliselt võib uurimistöid jaotada kahte liiki:

- **teoreetilised** - annab ülevaate ja üldistab teiste autorite uurimistulemusi, võrdleb varasemaid uurimistulemusi hilisematega, toob välja muutused, arutleb võimalike põhjuste üle ning analüüsib probleemi hetkeseisu ja pakub edasisi uurimissuundi;
- **eksperimentaalsed** – mille korral viiakse läbi mingile probleemile vastuse leidmiseks andmete kogumine, analüüs ning arutletakse, mis tulemustest järeldub (nähtustevaheliste seoste uurimine, probleemi põhjuste analüüsimine jm). Eksperimentaalsed uurimused jagunevad omakorda:

1) kvantitatiivsed uurimused, mille meetodiks on teaduskatse, loodusteaduslik vaatlus või küsitlus, mille abil saadakse suur hulk konkreetseid arvandmeid. Töös püstitatakse nii uurimisküsimused kui hüpotees, mida on võimalik saadud andmete abil kontrollida;

2) kvalitatiivsed uurimused, mille rõhk on hoiakute ja suhtumiste analüüsil. Tavalisteks meetoditeks on intervjuu, küsitlus ja vaatlus.

Uurimistö kohustuslikud osad esitamise järjekorras:

- Tiitelleht
- Autorideklaratsioon
- Annotatsioon
- Annotation
- Sisukord
- Sissejuhatus
- Teoreetiline osa

- Metoodika
- Tulemused
- Arutelu
- Kokkuvõte
- Kasutatud kirjandus
- Lisad

Järgnevalt on toodud töö osade lühikirjeldus, millest tuleks lähtuda tööd koostades.

Autorideklaratsioon (*heading 1*)

Autorideklaratsioonis kinnitab töö autor, et ta on koostanud töö iseseisvalt ning seda ei ole keegi varem kaitsmisele esitanud. Õpilane kinnitab, et uurimistöös kasutatud materjalide autoritele on lisatud allikaviited (lisa 12).

Annotatsioon/Annotation (*heading 1*)

Annotatsioonis esitatakse oluline info töö kohta: töö kaitsmise aasta, töö osade maht lehekülgedes, referaadi osas töö lühike ülevaade, võtmesõnad, autori allkiri, juhendaja allkiri koos selle esitamise kuupäevaga (lisa 9, lisa 10). Ilma juhendaja allkirjata tööd kaitsta ei saa. Referaadis esitatakse kokkuvõtvalt töö probleem, eesmärk ja probleemi lahenduse kirjeldused koos olulisemate tulemustega. Annotatsiooni täpne täitmisjuhised on lisas 11. Võõrkeelne annotatsioon tehakse Kullamaa Keskkoolis inglise keeles.

Sisukord (*normal text, bold, suured tähed*) sisestatakse automaatselt

Sissejuhatus (*heading 1*)

Sissejuhatus peab avama töö tausta ning näitama teema olulisust. Tugineda tuleks varasematele uurimustele ning allikatele, esitades lühidalt, kas ja kuidas on teemat varem käsitletud või uuritud. Tausta avamisest kasvab välja uurimisprobleem ehk vastuolu või lahendamata küsimus, mida töö lahendada püüab. Sissejuhatuses sõnastatakse töö eesmärk, mille saavutamiseks tuuakse välja uurimisküsimused ja/või hüpoteesid. Õpilasuurimuse sissejuhatus pikkus on soovitatavalt üks lehekülg.

Teoreetiline osa (kirjanduse ülevaade)

Ülevaade teemakohastest allikatest on uuritava probleemiga seotud allikate refereering. Antakse ülevaade olulisematest varasematest uurimustest ja teoreetilistest seisukohtadest, mis kokku moodustab uurimusliku osa mõistmiseks vajaliku

taustainformatsiooni. Kõik peatükid on vastavalt kas *heading 1*, *heading 2* või *heading 3*.

Metoodika (*heading 1*)

Metoodika peatükis kirjeldatakse, kuidas on uurimus üles ehitatud ja läbi viidud ning see võimaldab lugejal saada ülevaate sellest, mida ja kuidas tehti, ning vajadusel uuringut ka korrata. Vajadusel sõnastatakse ka uurimisülesanded, mis näitavad eesmärgi saavutamiseks läbitavaid etappe. Kirjeldatakse uurimuses osalenud valimit, põhjendatakse valitud sihtgruppi, tuuakse välja potentsiaalne valimi suurus. Meetodi valikut põhjendatakse tuginedes teooriale.

Tulemused (*heading 1*)

Tulemuste peatükis esitatakse ülevaade kogutud andmetest, süstematiseeritakse neid, juhitakse tähelepanu erilisematele tulemustele. Tulemuste esitamisel lähtutakse sissejuhatuses esitatud uurimisküsimustest või hüpoteesidest. On oluline, et kõigile uurimisküsimustele on vastatud või antud ülevaade, kas hüpoteesid leidsid kinnitust või need kummutati.

Arutelu (*heading 1*)

Selles peatükis tõlgendatakse saadud tulemusi ning seostatakse neid teoreetilise osa informatsiooniga. Tuuakse välja sarnasused ja erinevused käesolevas töös saadud tulemuste ja teoreetilise osa ülevaates esitatu vahel ning pakutakse leitud erinevuste/sarnasuste põhjendusi või selgitusi.

Alustada tuleks uurimisküsimustele saadud vastuste sõnastamisega. Kui töös on kasutatud hüpoteese, siis kas püstitatud hüpoteesid leidsid kinnitust või mitte. Ka hüpoteese vaid osaliselt toetanud tulemused tuleks esitada erapooletult. Tuuakse välja järeldused ja üldistused ning arutletakse nende kehtivuse üle. Näidatakse, kus ja kuidas tulemusi rakendada saab, samuti esitatakse edasise uurimise suunad.

Kokkuvõte (*heading 1*)

Autor toob lühidalt välja, mis oli uurimisprobleem (ja või eesmärk) ja mida ta selle lahendamiseks ette võttis. Vastavalt püstitatud eesmärkidele kirjeldab autor lühidalt tulemusi ning toob välja järeldused. Kõik kokkuvõttes kirjeldatu peab olema eelnevalt töös käsitletud. Kokkuvõtte pikkus on maksimaalselt üks lehekülg. Kokkuvõtte ei ole

eelnevate põhiosa tekstilõikude mehaaniline kokkutõstmine ning seal ei viidata kirjandusallikatele ega esitata teistelt autoritelt pärinevaid seisukohti ja järeldusi, samas tuleb siiski välja tuua oluline info, mis saadi teooriaosa kirjutades. Kokkuvõtet lugedes peab lugeja saama ülevaate **nii teooriaosa kui uurimusliku osa** olulisemast infost.

Kasutatud kirjandus (*heading 1*) sisestatakse käsitsi

Kasutatud materjalidest koostatakse viitekirjete (kasutatud allikate) loetelu, mis sisaldab ainult töös kasutatud ja viidatud materjale. Viidete järgi on võimalik töös esitatut kontrollida. Kasutatud allikate loetelus järjestatakse viitekirjed **tähestikuliselt** autorite või nende puudumisel pealkirjade esimeste sõnade järgi. Kõik materjalid kantakse loetelusse kindla skeemi kohaselt, mis sõltub materjali liigist. Pealkirjades lühendeid ja jutumärke ei kasutata.

Lisad (*heading 1 ja heading 2*)

Lisadesse tuleb panna uurimuse jaoks koostatud küsimustik, suuremahulised tabelid, joonised (ka fotod), mis täiendavad tööd, kuid pole töö põhiosas otseselt vajalikud.

Õpilasuurimuse korral on põhiosa maht orienteeruvalt 10-15 lehekülge. Töö maht sõltub alati konkreetsest uurimisvaldkonnast, ajaloo valdkonna tööd on üldjuhul mahukamad kui 15 lehekülge.

Õpilasuurimuses moodustavad **töö põhiosa** kõik numbriga peatükid (teoreetiline osa, meetoodika, tulemused, arutelu).

3. PRAKTILINE TÖÖ

Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal, sündmuse korraldamine, projekt vms ja selle kirjalik kirjeldus ja kokkuvõte. Kirjalikus osas avatakse töö taust (teoreetiline osa), lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldatakse lahendust, töö olulisust, tööprotsessi, töö tulemust ning hinnangut oma tööle.

Praktilise töö kohustuslikud osad esitamise järjekorras:

- Tiitelleht
- Autorideklaratsioon
- Annotatsioon
- Annotation
- Sisukord
- Sissejuhatus
- Teoreetiline osa
- Tööprotsess
- Tulemus ja eneseanalüüs
- Kokkuvõte
- Kasutatud kirjandus
- Lisad

Järgnevalt on toodud töö osade lühikirjeldus, millest tuleks lähtuda tööd koostades.

Autorideklaratsioon (*heading 1*)

Autorideklaratsioonis kinnitab töö autor, et ta on koostanud töö iseseisvalt ning seda ei ole keegi varem kaitsmisele esitanud. Õpilane kinnitab, et uurimistöös kasutatud materjalide autoritele on lisatud allikaviited (lisa 12).

Annotatsioon/Annotation (*heading 1*)

Annotatsioonis esitatakse oluline info töö kohta: töö kaitsmise aasta, töö osade maht lehekülgedes, referaadi osas töö lühike ülevaade, võtmesõnad, autori allkiri, juhendaja allkiri koos selle esitamise kuupäevaga (lisa 9, lisa 10). Ilma juhendaja allkirjata tööd kaitsta ei saa. Referaadis esitatakse kokkuvõtvalt töö probleem, eesmärk ja probleemi lahenduse kirjeldused koos olulisemate tulemustega. Annotatsiooni täpne täitmisjuhised on lisas 11. Võõrkeelne annotatsioon tehakse Kullamaa Keskkoolis inglise keeles.

Sisukord (*normal text, bold, suured tähed*) sisestatakse automaatselt

Sissejuhatus (*heading 1*)

Sissejuhatuses avatakse praktilise töö taust, tuuakse välja töö eesmärk ning oma valiku põhjendus. Kirjeldatakse töö eesmärgi saavutamiseks läbitavaid etappe, näiteks mida soovitakse töö tegemise käigus ise õppida või milliseid omadusi endas arendada. Lähtuvalt temast võiks välja tuua ka selle, mida selles valdkonnas on juba varasemalt tehtud või millised on olnud sel teemal teoreetilised käsitlused. Praktilise töö sissejuhatuses pikkus on soovitatavalt üks lehekülg.

Töö teoreetiline osa (*heading 1*)

Tutvustatakse praktilise töö tausta, refereeritakse vastava teemalisi kirjandusallikaid ning varasemaid sarnaseid töid, mis moodustavad praktilise töö sisuliseks mõistmiseks vajaliku taustinformatsiooni. Kõik peatükid on vastavalt kas *heading 1*, *heading 2* või *heading 3*.

Tööprotsess (*heading 1*)

Esitatakse töö teostamise etapid, tehnilised vahendid, kasutatud materjalid ning eelarve (kui oli rahalisi väljaminekuid). Kirjeldatakse esile kerkinud probleeme ja lahendusi. Tööprotsessi kohta esitatakse pildi- või videomaterjal, ideekavandid, visandid vms.

Töö tulemus ja eneseanalüüs (*heading 1*)

Analüüsitakse eesmärgist ja tööprotsessist lähtudes töö tulemust. Soovitatavalt analüüsitakse töö väärtuslikkust/kasulikkust teistele ja/või rakendatavust. Analüüsida tuleb kogu töö protsessi - mis õnnestus või ebaõnnestus, mida töö tegemine andis autorile või teistele. Teatud praktiliste töö vormide puhul on töö tulemuste kohta vaja esitada pildi ja/või videomaterjal, et mõista töö sisu ja seda adekvaatselt hinnata. Eneseanalüüsi osas analüüsitakse enda panust, tuuakse välja õnnestumised ja ebaõnnestumised, mida õpiti enda kohta, kuidas hinnatakse tööd tervikuna.

Kokkuvõte (*heading 1*)

Kokkuvõte algab lühikese kirjeldusega, mida ja kuidas tehti. Seejärel võetakse saadud tulemused sissejuhatuses sõnastatud eesmärkide kaupa kokku ning tuuakse välja olulised järeldused. Samuti antakse väike ülevaade sellest, mida **teooriaosas** teada

saadi. Kõik kokkuvõttes kirjeldatu peab olema eelnevalt töös käsitletud. Sissejuhatus ja kokkuvõtte peavad olema esitatud nii, et lugeja saaks ülevaate töö probleemidest, üldisest käigust ja tulemustest ilma põhiteksti lugemata. Kokkuvõtte pikkus võiks olla üks lehekülge.

Kasutatud allikad (*heading 1*) sisestatakse käsitsi

Kasutatud materjalidest koostatakse viitekirjete (kasutatud allikate) loetelu, mis sisaldab ainult töös kasutatud ja viidatud materjale. Viidete järgi on võimalik töös esitatut kontrollida. Kasutatud allikate loetelus järjestatakse viitekirjed **tähestikuliselt** autorite või nende puudumisel pealkirjade esimeste sõnade järgi. Kõik materjalid kantakse loetelusse kindla skeemi kohaselt, mis sõltub materjali liigist. Pealkirjades lühendeid ja jutumärke ei kasutata

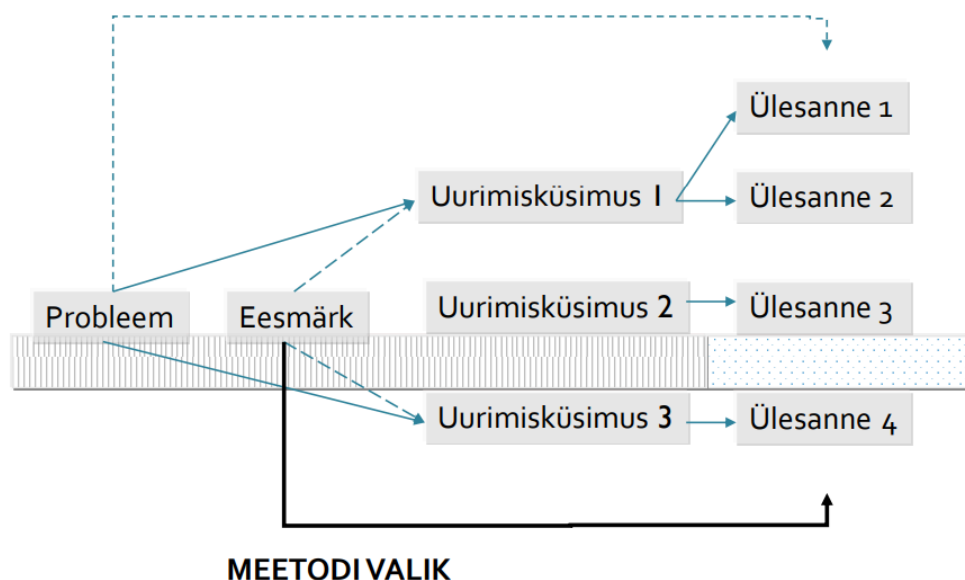
Lisad (*heading 1 ja heading 2*)

Praktilise töö puhul on tööprotsessi kirjeldavad joonised (fotod) töö sees esitatud, kuid lisadesse tuleks panna suuremahulised tabelid (eelarve), täiendav pildimaterjal, videode lingid, jne.

Praktilise töö põhiosa maht on orienteeruvalt 10-15 lehekülge. Töö maht sõltub alati konkreetsest valdkonnast. **Töö põhiosa** moodustavad kõik numbriga peatükid (teoreetiline osa, tööprotsess, tulemus ja eneseanalüüs).

4. UURIMISTÖÖ JA PRAKTILISE TÖÖ TEOSTAMISE ETAPID

Uurimistöõ kirjutamiseks on kõige olulisem leida teema, mis kirjutajat huvitab. Kui selline teema on leitud, tuleb vastata küsimusele “Mida ma tahan uurida sellel teemal?” Väga oluline on enda jaoks selgeks teha, miks see teema kõnetab. Seejärel saab asuda sõnastama probleemi, millele oma töös otsitakse lahendust. Järgnevalt tuleb kirja panna uurimisküsimused (1-3). Üks küsimus võiks olla selline, millele saadakse vastus kirjandusallikaid refereerides, ning 1-2 küsimust on sellised, millele annab vastuse uurimus. Praktilise töö puhul ei keskenduta probleemile ja uurimisküsimustele. Teemasse süvenemisel on abiks joonisel 1 olev skeem:

Joonis 1. Uurimistöõ metodoloogiline struktuur (Kasearu, 2023)

4.1. Teema valik

Teema valikul tuleb arvestada järgmiste asjaoludega:

- teema peab pakkuma huvi töö koostajale;
- teema peab olema võimete- ja eakohane kirjutajale;
- töö koostaja peab mõistma teema aktuaalsust;
- teema peab olema konkreetne, võimalikult kitsalt piiritletud;
- teema peab võimaldama leida vastavat kirjandust.

4.2. Juhendaja leidmine ja töö eesmärgi püstitus

Kui õpilane on teema leidnud, siis järgmine otsustav samm on leida juhendaja. Praktiliste tööde puhul on sageli üks juhendaja väljastpoolt kooli ning teine juhendaja peab kindlasti olema koolist. Enne juhendaja(te) poole pöördumist täidab õpilane uurimistöö avalduse (lisa 1). Koos juhendajaga täpsustatakse teemat ja sõnastatakse töö eesmärk.

Eesmärk näitab, milleni tahetakse lõpuks välja jõuda. Konkreetsed **ülesanded** on nõ vahendid, teed, viisid, kuidas eesmärgini jõutakse. Probleemi lahendamine eeldab sageli teoreetiliselt või empiirilisel kontrollitava hüpoteesi püstitamist. **Hüpotees** on teaduslik oletus, uurimuse jaoks on see testitav seisukoht. Hüpotees kujuneb välja kui üks (kõige tõenäolisem) probleemi võimalikke lahendusi. Hüpotees annab uurimistegevusele kindla suuna, aitab vältida laialivalguvust, annab kindlama raami materjali kogumiseks. Hüpoteesi kontrollimiseks vajatakse fakte. Mida suurem hulk fakte saadakse uurimusega, seda objektiivsemad järeldusi on võimalik teha.

4.3. Materjali otsimine ja refereerimine

Teemakohase kirjanduse leidmiseks on olemas erinevad infoallikad. Tähtis on meeles pidada, et hea uurimistöö ei põhine ainult elektrooniliste allikate materjalidel. Teoreetilise osa koostamisel tuleks otsida allikaid nii publitseeritud materjalide hulgast (ilukirjanduslikud teosed, teatmeteosed, erialased väljaanded, perioodilised väljaanded), publitseerimata materjalidest (uurimistööd, kirjad, kroonikad, jne) kui ka elektroonilistest väljaannetest, aga samuti võib kasutada suulisi allikaid (mälestused, intervjuud).

4.4. Tehisintellekti kasutamine uurimistööde koostamisel

Õpilane vastutab 100% esitatud töö sisu eest, õpilasel on kohustus kontrollida kõiki fakte usaldusväärsetest allikatest.

Uurimistöö koostamisel tohib tehisintellekti kasutada tööriistana:

- * uurimisküsimuste, probleemi ja eesmärgi sõnastamisel
- * ideede genereerimisel, struktuuri loomisel
- * õigekirja ja grammatika parandamisel

- * allikate otsimisel
- * tekstide tõlkimisel

Uurimistöö koostamisel on keelatud:

- * Teksti genereerimine tehisaru abil.
- * Tehisaru ei tohi teha õpilase eest ära sisulist mõttetööd, analüüsi ega järeldusi. Need peavad olema õpilase isiklik panus. Tulemuste analüüsi, arutelu ja eneseanalüüsi peatükid tuleb koostada tehisaru kasutamata.

Tehisaru kasutamisele viitamine:

- * Kui kirjalikus töös on kasutatud tehisintellekti abi, tuleb sellele korrektselt viidata, et tagada töö täpsus ja usaldusvärsus. Viitamata jätmist käsitletakse akadeemilise petturluse ehk plagiaadina.
- * Metoodika/Eneseanalüüsi peatükis tuleb selgitada ja lahti kirjutada, kuidas tekstirobotit kasutati: milliseid küsimusi esitati, millised olid saadud vastused ning kuidas neid töös kajastati ning viidata vajadusel sulgudes lisale. *Näiteks:* "Töö kavandi koostamisel on kasutatud ChatGPT 4.0 mudelit." või "Küsimustiku koostamisel tugineti Gemini loodud küsimustikule (Lisa ...)".
- * Töö käigus loodud vestlused tehisintellektiga (viip+vastus) tuleb salvestada eraldi dokumendina, mis esitatakse koos uurimistööga.

4.5. Töö kava ja kalenderplaani koostamine

Esialgu planeeritud kava võib töö käigus muutuda vastavalt uutele ideedele ja materjalide kättesaadavusele. Reeglina väheneb alapeatükkide arv, aga võib juhtuda, et mõne teema või peatüki puhul on alajaotuste suur arv põhjendatud või koguni möödapääsmatu. Töö liigendamise osas teeb lõpliku otsuse töö autor koostöös juhendajaga.

Töö esialgse kava juurde peab kuuluma ka töö koostamise kalenderplaan, milles on ära toodud töö tähtsamate etappide ja töö peatükkide valmimise tähtajad. Kalenderplaani koostamisel tuleb jätta piisavalt aega töö lõpliku vormistamise jaoks. Töö kava tuleb kooskõlastada juhendajaga.

4.6. Teooria osa kirjutamine

Teooria osa kirjutamine on kõige aeganõudvam osa uurimistöö juures. Teadusartiklite lugemine, refereerimine ja korrektses akadeemilises keeles arutlemine on oskused, mida õpilane omandab uurimistöö koostamise käigus. Iseseisev teadusliku töö tegemine on katsumus, aga väga tänuväärne kogemus. Arusaadavalt vajab õpilane kõigi eelpool mainitud oskuste lihvimisel juhendaja asjakohast abi ja tuge. Efektiivne koostöö õpilase ja juhendaja vahel hoiab fookuse paigas. Teooria osa peatükid peavad olema valmis enne **jaanuaris** toimuvat vahearuanne, kus õpilased annavad ülevaate tehtud tööst ja kavandatavatest etappidest.

4.7. Uurimus

Kui õpilase poolt valitud uurimistöö teema eeldab uurimuse läbiviimist, tuleb koostöös juhendajaga valida meetodika (joonis 1). Andmete kogumiseks kasutatakse vaatlust, eksperimenti või küsitlust. Andmete töötlemisel keskendutakse keskmisele, hälvetele või korrelatsioonile ning saadud tulemused esitatakse tabelite ja diagrammidena. Saadud tulemuste lahtimõtestamiseks tulemusi võrreldakse, analüüsitakse ja üldistatakse. Tulemuste esitamisel tuuakse esile need järeldused, mis lisavad uut võrreldes varasemate uurimustega. Väga oluline on, et õpilane oskab analüüsida oma uuringus saadud tulemusi sarnaste varem tehtud uurimustega. Oluline on mees pidada, et **kõigepealt** tuleb tegeleda teooria osa koostamisega ja alles seejärel saab hakata tegelema küsitluse koostamisega. Küsitlust hõlmav temaatika peab kokku minema teooria osas käsitletud materjaliga.

4.8. Töö viimistlemine ja vormistamine

Õpilane lähtub uurimistööd kirjutades Kullamaa Keskkooli kirjalike tööde vormistamise juhendist. Kirjandusallikate viitamisel lähtub meie kooli juhend APA 7 juhendist.

4.8. Töö esitamine kaitsmiseks

Kaitsmisele lubatakse nõuetekohaselt vormistatud, tähtjaks esitatud ja juhendaja allkirjaga kaitsmisele lubatud töö. Uurimistööde esitamise kohta loe täpsemalt peatükis 6.1.

5. JUHENDAMINE

Kullamaa Keskkooli õpilasuurimusi ja praktilisi töid juhendavad oma kooli õpetajad. Soovi korral võib õpilane lisaks koolipoolsele juhendajale kaasata juhendaja väljastpoolt kooli. Õpilane valib juhendaja vastavalt teda huvitavale teemale, mida juhendaja on nõus juhendama ning mille koostamiseks on materjalid ja vahendid kättesaadavad. Juhendaja kinnitab oma nõusolekut allkirjaga õpilase uurimistöö avaldusel (lisa 1 ja lisa 2).

5.1. Juhendaja ülesanded

Juhendaja:

- aitab püstitada töö eesmärgi ja kavandada töö ülesehitust, sõnastada töö pealkiri, uurimisküsimused ja/või hüpoteesid;
- aitab koostada uurimistöö kalenderplaani ja jälgib koos õpilasega sellest kinnipidamist;
- annab suuna teemakohase kirjanduse ja algallikate otsimiseks;
- konsulteerib õpilast töö käigus ja on tema jaoks kättesaadav;
- kontrollib töö valmimist osade kaupa;
- suunab töö sisulist vormistamist;
- esitab kaitsmiskomisjonile hinnangu juhendatud töö kohta vähemalt 2 päeva enne kaitsmist (lisa 3, lisa 6).

5.2. Õpilase ülesanded

Õpilane:

- valib sobiva teema ja leiab juhendaja;
- oskab põhjendada teema valikut, püstitada eesmärgid, sõnastada pealkiri, uurimisküsimused ja/või hüpoteesid, valida sobiv metoodika ja/või teostada töö praktiline osa;
- otsib teemakohaseid allikaid;
- peab kinni ajakavast ja kokkulepetest;
- töötab välja metoodika ja analüüsib materjali;
- annab töö käigus regulaarselt aru juhendajale (Drive'i dokumendi jagamine);
- vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest;

- vormistab töö nõuetekohaselt ja keeleliselt korrektselt;
- kaitseb tööd kaitsmiskomisjoni ees, kasutades selleks esitlust.

6. UURIMISTÖÖDE ESITAMINE, KAITSMINE JA HINDAMINE

6.1. Uurimistöõde esitamine

- Õpilase poolt tuleb kaitstav uurimistöõ koos juhendaja poolt digiallkirjastatud loaga kaitsmisele laadida Stuudiumi TERA kausta kaks nädalat enne kaitsmist.
- Faili nimeks tuleb panna esitamise aasta, perekonnanimi ja eesnimi (nt 2023 Maasikas Mari).
- Tähtjaks esitamata töõd kaitsmisele ei pääse.
- Juhendaja hinnang tuleb laadida Stuudiumi TERA kausta vähemalt kaks päeva enne kaitsmist (lisa 3, lisa 6).
- Retsensioon ja retsensendi kolm küsimust tuleb laadida Stuudiumi TERA kausta vähemalt kaks töõpäeva enne kaitsmist (lisa 4, lisa 7).

5.1. Uurimistöõde kaitsmine

- Töõ kaitsmine toimub kooli direktori käskkirjaga kinnitatud kaitsmiskomisjoni ees.
- Töõ kaitsmine toimub akadeemilises vormis.
- Kaitsmine toimub suulise ettekandena, mida on soovitav illustreerida korrektse akadeemilise multimeedia esitusprogrammiga. Ettekandes ei ole otstarbekas kulutada aega üldtuntud seisukohtade esitamisele. Slaidiesitusel kasutada illustreerivat materjali (olulised graafikud, joonised, fotod).
- Kaitsmisprotseduur algab kaitsja lugupidamisavaldusega komisjonile, retsensendile (kui osaleb kaitsmisel) ja publikule.
- Kaitsja tutvustab end ja nimetab oma töõ teema ning peab kaitsekõne, mis seisneb:
 - teema valiku põhjendamises;
 - töõ eesmärgi selgitamises;
 - uurimisobjekti valiku põhjendamises;
 - olulisemate allikmaterjalide nimetamises;
 - tulemuste, üldistuste, järelduste esitamises ning arutelu/eneseanalüüsi ülevaates.
- Kaitsekõne maksimaalne pikkus on 5-7 minutit.
- Komisjoni liige esitab retsensendi küsimused töõ sisu kohta.

- Komisjoni esimees annab komisjoniliikmetele võimaluse esitada küsimusi kaitstava töö kohta.
- Kaitsmisel võivad osaleda ka 10. klassi õpilased.
- Kaitsmisprotseduuri lõpetab kaitsmiskomisjoni hindearutelu, millele järgneb õpilasele tagasiside andmine kaitsmisprotsessist ja hinnete teatamine.

5.2. Uurimistööde ja praktiliste tööde hindamine

Töid hindab uurimistööde ja praktiliste tööde kaitsmise komisjon, välja arvatud juhendaja. Hinnatakse järgmisi valdkondi:

- sisu, sh uurimistöö vastavust teemale, seatud eesmärkide saavutamist, meetodite valikut ja rakendatust;
- vormi, sh teoreetilise ja uurimusliku osa tasakaalu ja seotust, töö liigendatust, vormistamisnõuete täitmist, tööd allikatega ning keelelist korrektsust ja eneseväljendusoskust;
- Slaidiesitluse kompaktsust ja tekstimaterjali illustratiivset toetamist (slaididel on vaid oluline info, esitatud fraaside, sõnade või arvudega; välja on toodud olulised skeemid, joonised, fotod; vältida tuleb tegusõna pöördelise vormi kasutamist);
- avalikku esinemist ehk kaitsmist.

Uurimistöö ja praktilise töö kaitsmine ja hinne vormistatakse protokollis.

Kaitsmiskomisjon tugineb hindamismudelitele (lisa 5 ja lisa 8). Plagiaat hinnatakse hindegaga 1.

LISAD

Lisa 1. Avalduse vorm uurimistöö teema ja juhendaja valiku kohta

Õpilase nimi _____
Klass _____
E-post (edu) _____

Teema (või selgitav pealkiri): _____

Uurimistöö metodoloogiline struktuur:

Probleem: _____

Eesmärk: _____

Uurimisküsimus (1-2): _____

Meetod (jooni alla):

- küsitlus
- intervjuu
- eksperiment
- vaatlus
- võrdlus
- mõõtmine

Meetodi lühikirjeldus (mida mõõdad/ keda küsitled jne):

Ajakava (september-jaanuar):

NB! Teoriaosa peab olema valmis enne vahearuannet, mis toimub jaanuaris.

Juhendaja (nimi, kpv, allkiri)

Kooliväline juhendaja (nimi, kpv, allkiri)

Õpilane (kuupäev, allkiri)

Lisa 2. Avalduse vorm praktilise töö teema ja juhendaja valiku kohta

Õpilase nimi _____

Klass _____

E-post (edu) _____

Teema (või selgitav pealkiri): _____

Lühikirjeldus (mida soovitakse korraldada, ehitada, restaureerida, luua, jne):

Mis ajavahemikku on valmis praktiline töö planeeritud (sündmus, ese); Miks?:

Ajakava september-jaanuar:

NB! Teooriaosa peab olema valmis enne vahearuanne, mis toimub jaanuaris.

Juhendaja (nimi, kpv, allkiri)

Kooliväline juhendaja (nimi, kpv, allkiri)

Õpilane (kuupäev, allkiri)

Lisa 3. Uurimistöo juhendaja hinnang ja hindamismudel

JUHENDAJA HINNANG

Kullamaa Keskkooliklassi õpilase
uurimistöole.....
.....

Tuginedes Kullamaa Keskkooli uurimistöo hindamis- ja vormistamisjuhenditele ning praktilisele koostöole õpilasega, annab juhendaja tööle järgmise hinnangu:

- a) ajaplaneerimine ja tähtaegadest kinnipidamine (max 3 p) punkti
- b) koostöö (max 3 p) punkti
- c) teoreetilise osa koostamine (max 3 p) punkti
- d) uurimusliku osa koostamine (max 3 p) punkti

Kommentaariid:

Juhendaja koondhinnang tööle (max 12 p) punkti.

Juhendaja nimi:

Juhendaja allkiri:

Juhendaja hindamismudel uurimistöö hindamiseks:

Punktid	3	2	1
Ajaplaneerimine ja tähtaegadest kinnipidamine	Õpilane oskab ajaliselt planeerida oma tegevust ning peab tähtaegadest kinni.	Õpilane vajab oma tegevuse planeerimisel juhendaja abi. Tähtaegadest kinnipidamisel esineb mõningaid eksimusi.	Õpilasel on raskusi ajaplaneerimisega. Ei pea mitmest tähtajast kinni.
Koostöö	Koostöö juhendajaga on pidev ning aktiivne. Arvestab juhendaja soovitustega.	Koostöö juhendajaga on enamjaolt regulaarne. Juhendaja nõuannetega arvestab osaliselt.	Koostöö toimub ainult juhendaja algatusel. Eirab mitmeid juhendaja nõuandeid.
Teoreetilise osa koostamine	Oskab ise leida sobivat materjali. Oskab sõnastada töö eesmärgi ja uurimisküsimused.	Leitud materjali hulgas on sobimatuid allikaid. Vajab töö eesmärgi ja uurimisküsimuste sõnastamisel suunamist.	Vajab materjali leidmiseks suunamist ja abi. Ei oska hinnata allikate sobivust. Eesmärgi ja uurimisküsimused sõnastab ainult juhendaja abiga või sõnastab need ebasobivalt juhendajaga konsulteerimata.
Uurimusliku osa koostamine	Leiab sobiva meetodi. Oskab andmeid analüüsida. Keeleline stiil on sobiv.	Vajab sobiva meetodi leidmiseks suunamist. Andmete analüüsil ja tervikteksti moodustamisel vajab abi.	On raskusi meetodi valimisega ning andmete analüüsil. On raskusi sobiva lausestusega.

Lisa 4. Uurimistöö retsensioon ja hindamismudel

RETSENSIOON

Kullamaa Keskkooli klassi õpilase
uurimistööle
.....

Retsenseeritava uurimistöö maht on lehekülge põhiosa ning lehekülge lisasid. Materjali illustreerimiseks on kasutatud joonist ja tabelit. Kasutatud allikate loetelus on nimetust.

Tutvunud põhjalikult ülalnimetatud uurimistöö sisu ja vormiga, annab retsensent Kullamaa Keskkooli uurimistöö vormistus- ja hindamisjuhenditele tuginedes tööle järgmise hinnangu:

- a) eesmärk ja uurimisküsimused (max 3 p) punkti
- b) teoreetiline osa (max 3 p) punkti
- c) meetodika (max 3 p) punkti
- d) uurimuse andmete esitus ja analüüs (max 3 p) punkti
- e) kokkuvõte (max 3 p) punkti
- f) viitamine (max 3 p) punkti
- g) vormistus (max 3 p) punkti

Kommentaariid (positiivne või negatiivne märkus) töö sisu ja vormistuse kohta :

Retsensendi kolm küsimust töö koostajale :

Retsensendi koondhinnang (max 21 p) punkti.

Retsensendi nimi:

Retsensendi allkiri:

Retsensiooni koostamise kuupäev:

Uurimistöö retsensendi hindamismudel:

Punktid	3	2	1
Eesmärk ja uurimisküsimused	Sissejuhatuses püstitatud eesmärgid ja uurimisküsimused on selged ja konkreetsed ning kooskõlas töö teema ja probleemiga. Probleemi on piisavalt avatud.	Sissejuhatuses püstitatud eesmärgid ja uurimisküsimused on üldiselt arusaadavad ning sobivad osaliselt töö probleemi ja teemaga. Probleemi avamine on vähene.	Sissejuhatuses püstitatud eesmärgid ja uurimisküsimused on raskesti mõistetavad ning pole kooskõlas probleemi ega teemaga. Probleem pole välja toodud.
Teoreetiline osa	Teoreetiline osa avab piisavalt teemat ning toetab hästi uurimuslikku osa. Kasutatud näitlikustav materjal on hästi valitud. Referatiivse osa osakaal on paigas ning erinevaid allikaid on oskuslikult seostatud.	Teoreetiline osa on üldiselt asjakohane ning seos uurimusliku osaga on olemas. Referatiivse osa osakaal on paigas.	Seos uurimusliku osaga on kohati nõrk. Referatiivne osa on liiga pikk või liiga lühike. Näitlikustavat materjali on puudu või ei ole see asjakohane.
Metoodika	Metoodika on piisavalt lahti kirjutatud. Uurimismaterjal on kogutud sobivaima meetodiga; materjali hulk on piisav usaldusväärsete järelduste tegemiseks.	Metoodika kirjeldamisel esineb puudusi. Uurimismaterjal on kogutud sobiva meetodiga, materjali hulk on piisav järelduste tegemiseks.	Metoodika on kirjeldatud pealiskaudselt. Valitud on vähesobiv meetod; esineb tõsiseid eksimusi meetodi kasutamisel või kogutud materjali hulk on ebapiisav töö eesmärkide täitmiseks.

Uurimuse andmete esitus ja analüüs	Uurimuse andmed on välja toodud ladusalt ja vajadusel on näitlikustatud joonistega. Omasõnaline analüüs on põhjalik, selge ja süsteemne. Analüüs on seotud teoreetilise osaga.	Uurimuse andmed on kirjeldatud üldjuhul selgelt, mõnel juhul on raskusi lausestusega. Kui on kasutatud jooniseid on need asjakohased. Omasõnaline analüüs on üldsõnaline.	Andmed on esitatud segaselt, esineb raskusi lausestusega. Joonised puuduvad või ei toeta sõnalist osa. Omasõnaline analüüs on pealiskaudne.
Kokkuvõte	Kokkuvõte on ladus ja annab tööst hea ülevaate. Kokkuvõte on kooskõlas sissejuhatuses toodud eesmärkide ja uurimisküsimustega.	Kokkuvõte annab tööst ülevaate. Kokkuvõte on üldiselt kooskõlas eesmärkide ja uurimisküsimustega.	Kokkuvõte on pealiskaudne ning väheselt seotud eesmärkide ja uurimisküsimustega.
Viitamine	Viitamine vastab juhendile, viidatud on ka kõigile joonistele ja lisadele. Allikate loend on korrektselt vormistatud. Kasutatud allikad hästi valitud ja usaldusväärsed.	Viitamisel esineb üksikuid vigu. Allikate loend on korrektselt vormistatud. Kasutatud allikate loendis on piisavalt allikaid.	Viitamisel esineb mitmeid vigu. Allikate loendis esineb vigu. Kasutatud on vähe või ühekülgeid allikaid.
Vormistus	Vormistus vastab täielikult juhendile, sh tabelid, joonised ja lisad.	Esineb üksikuid vormistusvigu.	Esineb mitmeid vigu.

Lisa 5. Uurimistöö kaitsmise hindamismudel

KAITSMISKOMISJONI HINNANG JA LÕPLIK HINNE UURIMISTÖÖLE

Uurimistöö teema:

Uurimistöö koostaja, klass :

Uurimistöö juhendaja:

Kaitsmiskomisjon annab kaitsmisele ja tööle järgmise hinnangu:

- a) kaitsekõne (max 3 p) _____punkti
- b) esinemine ja küsimustele vastamine (max 3 p) _____punkti
- c) kirjalik töö (max 21 p) _____punkti

Kaitsmiskomisjoni koondhinnang: _____punkti(max 27 p)

Juhendaja koondhinnang: _____punkti (max 12 p)

Retsensendi koondhinnang: _____punkti (max 21 p)

Lõplik punktisumma: _____punkti (max 60 punkti)

Hinne: _____

Kaitsmiskomisjoni liikmed:

1. _____

2. _____

3. _____

Hindamisskaala: 54-60 p „5“; 42-53 p „4“; 30-41 p „3“; 12-29 p „2“; 0-11 p „1“

Kuupäev: _____

Uurimistöö kaitsmise hindamismudel:

Punktid	3	2	1
Kaitsekõne	Kõne ja esitlus annavad tööst ammendava ülevaate. Kasutatud on asjakohast näitliku materjali. Peab kinni ajaliimidist.	Kõne ja esitlus annavad tööst ülevaate, kuid mõned aspektid jäävad ebaselgeks. Näitliku materjali kasutamisel esineb eksimusi.	Kõne annab tööst ebaselge ülevaate. Näitlik materjal puudub või on sobimatu. Õpilane ei pea kinni ajaliimidist.
Esinemine ja küsimustele vastamine	Kõne on selge ja arusaadav. Õpilane vastab küsimustele kompetentselt.	Kõne on kohati ebakindel. Õpilane vastab arusaadavalt enamikule küsimustele.	Õpilane on küsimustele vastamisel ebakindel. Retsensendi küsimustele on vastused väheselt ettevalmistatud.

Kirjalik töö hinnatakse retsensendi hindamismudeli kohaselt.

Lisa 6. Praktilise töö juhendaja hinnang ning hindamismudel

JUHENDAJA HINNANG

Kullamaa Keskkooli _____ klassi õpilase _____
praktilisele tööle

Tuginedes Kullamaa Keskkooli praktilise töö hindamis- ja vormistamisjuhenditele ning koostööle õpilasega, annab juhendaja tööprotsessile ja töö praktilisele väljundile järgmise hinnangu:

- a) ajaplaneerimine ja tähtaegadest kinnipidamine (max 3 p) _____punkti
- b) koostöö (max 3 p) _____punkti
- c) teoreetilise osa koostamine (max 3 p) _____punkti
- d) praktilise osa koostamine (max 3 p) _____punkti.

Kommentaariid:

Juhendaja koondhinnang tööle (max 12 p) _____punkti.

Juhendaja nimi: _____

Juhendaja allkiri:

Juhendaja hindamismudel praktilise töö hindamiseks:

Punktid	3	2	1
Ajaplaneerimine ja tähtaegadest kinnipidamine	Õpilane oskab ajaliselt planeerida oma tegevust ning peab tähtaegadest kinni.	Õpilane vajab oma tegevuse planeerimisel juhendaja abi. Tähtaegadest kinnipidamisel esineb mõningaid eksimusi.	Õpilasel on raskusi ajaplaneerimisega. Ei pea mitmest tähtajast kinni.
Koostöö	Koostöö juhendajaga on pidev ning aktiivne. Arvestab juhendaja soovitusetega.	Koostöö juhendajaga on enamjaolt regulaarne. Juhendaja nõuannetega arvestab osaliselt.	Koostöö toimub ainult juhendaja algatusel. Eirab mitmeid juhendaja nõuandeid.
Teoreetilise osa koostamine	Oskab ise leida sobivat materjali. Oskab sõnastada töö eesmärgi. Oskab põhjendada töö väärtust.. Keeleline stiil on sobiv.	Leitud materjali hulgas on sobimatuid allikaid. Vajab töö eesmärgi ja vahendite leidmiseks suunamist. Vajab abi töö väärtuse leidmisel.	Vajab materjali leidmiseks suunamist ja abi. Eesmärgi sõnastab ainult juhendaja abiga. Keeleliselt on töö konarlik.
Praktilise osa koostamine	Oskab teostada praktilist tööd. Töö on tehtud kvaliteetselt. Oskab oma tööd analüüsida.	Töö teostamisel ja tervikteksti moodustamisel vajab abi. Töö analüüsimisel vajab juhendaja abi.	On raskusi töö teostamisel ja analüüsimisel.

Lisa 7. Praktilise töö retsensendi hinnang ning hindamismudel

RETSENSIOON

Kullamaa Keskkooli _____ klassi õpilase _____
praktilisele tööle

Retsenseeritava praktilise töö kirjaliku osa maht on __ lk põhiosa ning __ lk lisasid. Materjali illustreerimiseks on kasutatud __joonist ja __tabelit. Kasutatud materjali loetelus on __nimetust.

Tutvunud põhjalikult ülalnimetatud töö kirjeldava osa vormistusega ning töö praktilise väljundiga, annab retsensent Kullamaa Keskkooli praktilise töö vormistus- ja hindamisjuhenditele tuginedes tööle järgmise hinnangu:

- a) eesmärk ja väärtus (max 3 p) _____punkti
- b) teoreetiline osa (max 3 p) _____punkti
- c) tööprotsessi selgitus (max 3 p) _____punkti
- d) lõpptulemus ja analüüs (max 3 p) _____punkti
- e) kokkuvõte (max 3 p) _____punkti
- f) teksti koostamine ja viitamine (max 3 p) _____punkti
- g) vormistus (max 3 p) _____punkti.

Kommentaar (positiivne või negatiivne märkus) töö kohta :

Retsensendi küsimused töö koostajale :

Retsensendi koondhinnang (max 21 p) _____punkti.

Retsensendi nimi: _____

Retsensendi allkiri: _____

Retsensiooni koostamise kuupäev: _____

Praktilise töö retsensendi hindamismudel:

Punktid	3	2	1
Eesmärk ja väärtus	Töö eesmärk ja idee on sõnastatud täpselt ja välja toodud töö väärtus ja vajalikkus.	Töö eesmärk ja idee on sõnastatud ning väärtus ja vajalikkus kirjeldatud, kuid ühes neist esineb ebatäpsusi.	Töö eesmärk, idee, väärtus ja vajalikkus on sõnastatud kasinalt.
Teoreetiline osa	On oskuslikult refereeritud asjakohaseid allikaid. Teoreetiline osa toetab hästi praktilist osa ning on sobiva mahuga.	On kasutatud asjakohaseid allikaid ning teoreetiline osa on seotud praktilise osaga. Teoreetiline osa on sobiva mahuga.	Asjakohaseid allikaid on kasutatud vähe ning teoreetilise osa seos praktilise osaga on vähene. Teoreetilise osa maht on liiga suur või väike.
Tööprotsessi selgitus	Kõiki töö etappe on kirjeldatud üksikasjalikult, selgelt ja ühtset metoodikat järgides. Tööprotss on korrektselt dokumenteeritud, töös on toodud piisavalt näitlikustavat materjali.	Kõiki töö etappe on selgelt kirjeldatud. Tööprotsess on dokumenteeritud ja töös on toodud piisavalt illustratsioone.	Mõned etapid on kirjeldatud pealiskaudselt. Töös on illustratsioone liiga vähe või palju.
Lõpptulemus ja analüüs	Praktiline töö on teostatud kvaliteetselt. Oma tegevust on hästi analüüsitud.	Praktiline töö on üldjoontes hästi teostatud. Oma tegevuse analüüs on kohati liiga üldine.	Praktilise töö teostuses on olulisi puudujääke. Oma tegevuse analüüs on pealiskaudne.

Kokkuvõte	Kokkuvõte on ladus ja annab tööst hea ülevaate. Kokkuvõte on kooskõlas sissejuhatusega.	Kokkuvõte annab tööst ülevaate. Kokkuvõte on üldiselt kooskõlas sissejuhatusega.	Kokkuvõte on pealiskaudne ning üldiselt kooskõlas sissejuhatusega.
Teksti koostamine ja viitamine	Tekst on ladus ja keeleliselt korrektne. Viitamine on korrektne (sh lisad ja joonised). Allikate loend on vormistatud korrektselt.	Tekst on üldiselt keeleliselt korrektne. Viitamisest esineb üksikuid vigu. Allikate loend on vormistatud korrektselt.	Tekstis esineb palju vigu. Viitamisest ja allikate loendis esineb vigu.
Vormistus	Vormistus vastab täielikult juhendile, sh tabelid, joonised ja lisad.	Esineb üksikuid vormistusvigu.	Esineb mitmeid vigu.

Lisa 8. Praktilise töö kaitsmise hindamismudel

KAITSMISKOMISJONI HINNANG JA LÕPLIK HINNE PRAKTILISELE TÖÖLE

Praktilise töö teema:

Praktilise töö koostaja, klass :

Praktilise töö juhendaja:

Kaitsmiskomisjon annab kaitsmisele ja tööle järgmise hinnangu:

- a) kaitsekõne (max 3 p) ____punkti
- b) esinemine ja küsimustele vastamine (max 3 p) _____punkti
- c) kirjalik töö (max 21 p) _____punkti

Kaitsmiskomisjoni koondhinnang: _____punkti (max 27 p)

Juhendaja koondhinnang: _____punkti (max 12 p)

Retsensendi koondhinnang: _____punkti (max 21 p)

Lõplik punktisumma: ____punkti (max 60 punkti) Hinne: _____

Kaitsmiskomisjoni liikmed:

1. _____
2. _____
3. _____

Hindamiskaala: 54-60 p „5“; 42-53 p „4“; 30-41 p „3“; 12-29 p „2“; 0-11 p „1“

Kuupäev: _____

Praktilise töö kaitsmise hindamismudel:

Punktid	3	2	1
Kaitsekõne	Kõne ja esitlus annavad tööst ammendava ülevaate. Kasutatud on asjakohast näitlikku materjali. Peab kinni ajaliimidist.	Kõne ja esitlus annavad tööst ülevaate, kuid mõned aspektid jäävad ebaselgeks. Näitliku materjali kasutamisel esineb eksimusi.	Kõne annab tööst ebaselge ülevaate. Näitlik materjal puudub või on sobimatu. Õpilane ei pea kinni ajaliimidist.
Esinemine ja küsimustele vastamine	Kõne on selge ja arusaadav. Õpilane vastab küsimustele kompetentselt.	Kõne on kohati ebakindel. Õpilane vastab arusaadavalt enamikule küsimustele.	Õpilane on küsimustele vastamisel ebakindel. Retsensendi küsimustele on vastused väheselt ettevalmistatud.

Kirjalik töö hinnatakse retsensendi hindamismudeli kohaselt.

Lisa 11. Juhised annotatsiooni täitmiseks

Töö pealkiri kirjutatakse nii nagu kogu annotatsiooni tekst tavalises kirjas, mitte rasvases trükis. Ingliskeelses annotatsioonis tuleb pealkiri tõlkida inglise keelde.

Aasta. Märgitakse töö kaitsmise aasta.

Lehekülgede arv. Märgitakse, mitu lehekülge on põhiteksti (kõik numbriga peatükid), lisatakse tabelite, jooniste, kasutatud allikate ja lisade arv.

Lühikokkuvõte. Siin esitatakse kokkuvõtvalt töö probleem(id), eesmärk ja ülesanded, aga mitte kopeerides (Copy/Paste) sissejuhatuse vastavat osa. Kirjeldatakse probleemi lahendamise viisi ja käiku. Empiirilise uuringu puhul pannakse kirja ka uurimisküsimused ja/või hüpotees, uurimismeetodid ja uuritud kontingent, kirjeldatakse olulisemaid uurimistulemusi.

Praktilise töö korral esitatakse eesmärk ja ülesanded. Tuuakse välja töö uudsus ja/või aktuaalsus. Kirjeldatakse töö protsessi, tuuakse välja probleemseid kohad, soovitusel.

Võtmesõnad. Esitatakse töö teemat ja probleemi iseloomustavad olulisemad mõisted.

Töö autori allkiri tõendab seda, et töö on valminud kehtivatele eetilistele nõuetele vastavalt.

Kaitsmisele lubatud. Märgitakse kuupäev ning juhendaja kinnitab oma allkirjaga, et töö on kaitsmisele lubatud. Kaitsta saab ainult töid, millel on juhendaja allkiri.

Lisa 12. Autorideklaratsiooni näidis

a) õpilasuurimuse korral

Autorideklaratsioon

Kinnitan, et olen oma uurimistöö koostanud iseseisvalt ning seda ei ole keegi varem kaitsmisele esitanud. Olen oma töös kasutatud teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele, kirjandusallikatele ja mujalt pärit andmetele lisanud allikaviited.

(kuupäev)

(nimi ja allkiri)

b) praktilise töö korral

Autorideklaratsioon

Kinnitan, et minu tehtud/korraldatud praktiline töö ei ole varem kaitsmisele esitatud. Olen oma töö teoreetilises osas kasutatud teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele, kirjandusallikatele ja mujalt pärit andmetele lisanud allikaviited.

(kuupäev)

(nimi ja allkiri)

